

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Boj kletvi in kvanti!

Svetovna vojna je povzročila ter pustila kot posledek mnogo raznoliškega zla. Življenje je postalo borba za obstoj; ako je bilo borba v preteklosti, je tem bolj v sedanjosti ter bo ostalo v bližnji bodočnosti. Pomanjkanje vlada na svetu, milijoni se morajo boriti, da sploh vzdržijo in ohranijo življenje. Obzorje življenja posameznikov in narodov pokrivajo oblaki, temni in mrzki, ki zastirajo vedrino neba in svetli sij sonca. Povsod se slišijo pritožbe in tožbe o pomanjkanju, revščini, trpljenju, težavah in borbah za golo življenje. Treba bi bilo spričo teh razmer se namazati z božjim mazilom potrpežljivosti ter porabiti vse naravne sile duha in telesa in hkrati tudi nadnaravna sredstva, da človek premaga in obvlada vse težave, stiske, bridkosti in ovire, ki se mu postavljajo na življenjsko pot.

Mesto tega pa opazamo sredi težkih in žalostnih razmer sedanjosti še bolj žalostni pojav ostudnega in surovega preklinjanja, in kar je najbolj žalostno in usodno: tudi obilico bogokletnih besed, ki Boga sramotijo. Tudi med našim ljudstvom se ta duševna kuga razširja in narašča od leta do leta. Tudi nekdaš se je preklinjalo na naši zemlji, hudičevalo se je in vrgovalo. Ni pa bilo ostudnega jebentovanja in porkovanja, kakor se danes sliši skoro v vseh krajih. Kletev in kvanta ni zajela samo mladino, marveč tudi odrasle, zajela je vse stanovne in žolibog že tudi ženstvo. Neki hrvaški kmečki mladenič je o tem zapisal v »Hrvaški Straži« dne 17. oktobra te-le besede: »Četudi se je prej psovalo in preklinjalo, gotovo se ni nikdar toliko kot danes, ko vsakdo preklinja kakor za tekmo, in to ne samo v srditosti in besnosti, marveč tudi v navadnem razgovoru s tovarišem in prijateljem, v hiši, pred otroki, na ulici, na polju pri delu. In noben preklinjalec ne pomisli na slabe posledice svojih grdihih besed in odurnih kletvin. Preklinja kmet, preklinja delavec, preklinja meščan, preklinja uradnik, preklinja orožnik, preklinja finančar, preklinja staro in mlado, možje in fantje in na žalost že tudi ženske.« To je dejstven opis, čigar predmetnost se ne konča ob Sotli, kar moramo ugotoviti s tugo in boljo v duši.

Kletev je greh. Mnogoteri podcenjujejo težino tega greha, češ, saj so kletvine zgolj besede. Res so besede, toda besede prihajajo iz srca. »Človek grdihih besed je tudi človek grdega srca«, tako je učil in uči škof Slomšek. Če pa te besede niso resno mišljene, se preklinjevalec dela smešnega kakor pes, ki laja proti mescu. Toda ne sme se kletev podcenjevati v nobenem primeru že radi pohujšanja, ki je z

njo združeno. Po svojem bistvu je kletev, ki jo Bog prepoveduje v svoji drugi zapovedi, mržnja zoper Boga, ki vsebuje najnevrednejše, najgrše in najodurnejše, kar se more reči Bogu, ki je naš Stvarnik, naš Oče, naš Zveličar in tudi naš Sodnik. Res je, da kletev Boga ne doseže, doseže pa v obliki kazni preklinjevalca samega. Sveti Ivan Zlatoust to prav lepo razlaga s temi besedami: »Kamen, ki ga vržeš kvišku, ne more zadeti nebes ali pa nebesnega telesa ter ga raniti, tebi pade nazaj na glavo ter jo razbije. Tako tudi preklinjevalec ne more Bogu škoditi, ker je presilen in preveč vzvišen, da bi mogel trpeti. Zato pa tak človek ostri železo ter ga pripravlja za lastno dušo, ko se bo pojavila tako nevhvaležna pred Bogom, ki mu je storil toliko dobrot.«

Ne samo greh je kletev in kvanta, marveč tudi sramota za posameznika in za narod, ker je dokaz, da prevladuje v posameznikih in v ljudstvu nepotrpežljivost, surovost, strast, predvsem jeza in sovražstvo. Kjer je prava izobrazba in omika doma, tam ni preklinjanja in bogokletja. Zato je boj zoper kletev in kvanto boj za izobrazbo in prosveto. V ta boj so poklicani vsi prijatelji ljudstva, osobito mla-

dine. Na Hrvaškem se sedaj vodi prava križarska vojna zoper kletev in psovko. V tej borbi sodelujejo vsi dušni pastirji, vse verske organizacije, vse krščansko časopisje in vsa krščanska društva. Ta borba se proglašja kot ena najbolj sodobnih in potrebnih nalog Katoliške akcije. Tudi v Sloveniji je potrebna odločnejša in bolj smotrena borba zoper rastočo kugo kvante, kletev, sramotenja Boga in Matere božje. Naj bi v tem boju storili svojo dolžnost starši, dobro se zavedajoč svoje težke odgovornosti pred Bogom. Znani pregovor pravi: »Kakor stara ptica poje, tako uči mlade svoje.« Če se mladina že v nežnih letih detinstva nauči in navadi kleti, zadeva navadno velik del krivde družino, drug del pa cesto. V boju za iztreljenje te grde in grešne navade mora izpolniti svojo dolžnost šola, ki ni ali vsaj ne bi smela biti samo učilnica, marveč mora biti predvsem vzgojevalnica. Državna oblast naj bi bolj kot doslej pazila, ali šola v tem oziru stori, kar bi mogla in tudi morala storiti. Opozorjamo tudi naše prosvetne in vzgojne organizacije, da sistematično nastopajo proti duševni kugi, ki jo širi med ljudstvom in zlasti med mladino nebrzdani, surovosti, nečistosti, hudobnosti in jezi vdani jezik. Le splošni, smotreni in vztrajni borbi se bo posrečilo, da se zatre ta grda pregreha, preden postane naša narodna sramota.

V NAŠI DRŽAVI

Predsedstvo skupščine in senata

Volitev skupščinskega predsedstva

Skupščinsko sejo 20. oktobra je vodil že tretjič najstarejši poslanec Stevan Jankovič. Na dnevnem redu je bila volitev skupščinskega predsedstva. Postavljeni sta bili dve listi: lista vladne večine, kluba JRZ in zemljoradniškega kluba, ter skupna lista opozicije. Na vladni listi so nastopili kandidati za predsednika dosedanji predsednik Čirič, za podpredsednike Franjo Markič, Jevrem Tomič, Radisav Vučetič, za tajnike pa Dragomir Stojadinović, Dragan Damič, Nuriya Pozderac, dr. Veble in Stojadin Dimitrijevič. Na listi skupščinske opozicije so kandidirali za predsednika Lazarevič (JNS), za podpredsednike Milivoj Perić (neodvisni klub), dr. Baričević (jugoslovanski klub) in dr. Režek (delovni

klub), za tajnike pa Bogdan Ercegovac (narodni pokret), Vojislav Nenadović (neodvisni klub), Bogdan Petrovič (narodni pokret), Vladimir Tišma (jugoslovanski klub) in Mustafa Mulalić (JNS).

Glasovalo je 298 poslancev. Od teh je dobil Čirič 181 glasov, Lazarevič pa 115 glasov. Za predsednika je bil izvoljen dosedanji predsednik Stevan Čirič. Za podpredsednike so bili izvoljeni Franjo Markič (172), Jevrem Tomič (168) in Vučetič (170 glasov). Za tajnike so bili izvoljeni Dragomir Stojadinović, Dragan Damič, Nuriya Pozderac, dr. Veble in Stojadin Dimitrijevič, vsi z vladne liste.

Volitev predsedstva v senatu

Istega dne kakor v skupščini so se vršile tudi volitve senatnega predsedstva in sta bili prav tako postavljeni dve listi: skupna lista delovnega in neodvisnega kluba ter kluba JNS. Na vladni listi so kandidirali za predsednika dosedanji predsednik dr. Mažuranič, za podpredsednika dr. Kotur in Svetozar Tomič, za tajnike pa Vukotić, Tomo Kovačević in dr. Gregorin. Na opozicijski listi so kandidirali: za predsednika dr. Tomašič, za podpredsednika Uroš Krulj in Ivan Pucelj, za tajnike dr. Protič, dr. Glušac in Jovo Banič. Glasovalo je 85 senatorjev. Od teh je dobil dr. Mažuranič 54, dr. Tomašič 30,

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi pošne depisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar